

Élettelen emlékezetem

2025

Reggel korán kelek, szól az ébresztő, de sokszor csak beleszövöm az álmomba. A csengő hangom olyan mintha atomreaktorban ébrednék. A reggel máris az öreges szovjet lakópark panel rengetegében érzem magam, állandó vajjas kenyér reggelimet csámcsogom az instant kávé mellé. Nagyon korán van, de a megbolonduló madarakat is elkapja a jetlag és hajnalban kezdenek jó reggelt-et énekelni. Üveges szemmel pörgetem a híreket a wc-n, napi háborús pszichózis adagokat csepegtettem a lelkembe. Nem érzem magam biztonságban sehol sem, árgus szemekkel nézem az embereket a buszmegállóban, mindenkiről rosszat sejtek, nincs bizodalom a társadalomban. A fura srác mindenkit bámul üres szemekkel a forgóban, mindenkiben gyanút lát ő is. Mikor leszállunk a buszról ő folyton hátra néz, nem követjük-e. Mi követjük, de egészen más miatt, azonos az úticél.

Férfiként utcán sétálni se könnyű. Mindig rosszul érzem magam, ha ugyanarra megyek egy nő mögött. Nem akarom, hogy azt érezze, hogy követem. Hölgyem én tényleg nem akarok semmit, de véletlenül pont ugyanoda megyünk, kérem ne tárcsázzon senkit, én csak szeretnék inni egy kávé. Tényleg semmi másra nem gondolok most. A koffein a felnőtt lét kapudrogja, a menő srácok-lányok már gimi elsőben is kávéval jártak suliba, és remegni kezdtek a nikotin hiánytól az első szünet előtt. Szóval benne vagyunk rendesen a dolgok mélyében. Megbetegít minket a saját társadalmunk. Persze, hogy szorongok Anya! Te is szorongsz, az apa, a tesó, a szomszéd, a postás, mindenki. Kivéve talán a tv-s kiabálós doki, ő azt mondja kutya baja, szóval rajta kívül mindenki.

Most a fejedben járok gondolatban. Átugrálok a kéregállományaidat, csak a fehérre lépek, mint a zebrán, ugrándozom. Nem értenek a tábortűz körül ülő barát(ok)füle, talán már elhaló a hangom. Gitárhúrjai, elválasztva külön-külön akkordbontásban, szól a kezem alatt.

Budai természetben járok a fejedben, te gumicsizmát veszel. Nagy a sár gondolatban. Erdő van itt bent, s Hiperkarmát csiripelnek a madarak, kis busz cikázik a szerpentinén. Gyalogolunk együtt, kezünk néha összeér, szakítok neked egy levelet. Nézd, kétszikű! Mondom majd megsimogatom a hátát.

Nyugatiban ácsorgás, S71, várom a mozgó várat (a vonat nem vár). Megint késés van, valamit elnéztek, hideg van, vagy meleg, esetleg péntek? Mindenesetre a nyugati téren már most rengetegen ácsorognak a 4-6ra várva. Apraja falva beleolvad a városiak tömegében. A villamoson szenved két srác a jeggyel és a lyukasztóval, na ők tuti nem pestiek, mondja ilyenkor magában mindenki, még a sárga Combino gyomra is megérzi, csikar a fék mikor elhúzza a megállóból.

Aluljáróban korszakok találkozója, egyszerre van itt 2000, és 2025, szagok és árusok zaja keveredik, közben megtérek a lépcsőn felmenet.

A nyugatiban tali? Nagy erejű mondat évek óta, eseménysorozat, élményutazás, Budapest, történelem.

Felszállás Fóton, gyűlünk lassan, az állomás velünk együtt öregszi. Árnyékot keresek, közben a természet él, s foglalja vissza a beton honfoglalásának hagyatékát. Fal graffitik, Picassóra hajazó vonalak, ingadozó ingázók bámulják. Ismeretlen ismerősök, akikkel nem jelölték vissza egymást a face-n, csak szemmel köszöntök, majd mindenki visszaáll a falhoz. Történetek a kis állomáson, az én gyerekkoromból táplálkozó borostyán futja be a régóta üresen álló jegyeladófülkét. Az öreg néni, mosolyogva adta pici kezembe a jegyet, bár nem fizették meg jól, ő minden kora reggel ott ült őrt, kezénél a termosz és az elengedhetetlen ánizsos rágó, a szaga mindig megütötte az orrom a kis ablakon keresztül. Apró mikrofonja recsegve szólt, száz forintot ejtettem a tálcára, anya megsimogatja a fejem.

Magas hertzeken, sercegve jön a mozgó vas, dudál, mert valaki megint az utolsó pillanatban vág át a vágányon. Gyors ölelkezések, majd hívlak, és persze szeretlek. Emberek találkoznak és elszakadnak az ajtók nyílása és záródása közben.

Nincsenek sokan így korán reggel. A szemüveges srác szál fel a vonatra. Mint mindig, most is lopva körülnéz, én, mint mindig most is vigyorgom rá, miközben a wcbe távozik az út hátralévő részére. Spórolni kell a jegyen, kezében mindig energia italt szorongat.

Robog a vonat néha nagyokat sóhajt és kifúj, frontális lebenye tiszta, szíve nem fibrilál. Hányszor zötykölődtem a hétfői hajnalokon hazafelé a másik irányba, normális emberek mind a munkába, én az átívott éjszaka keserű, sör ízű szájszagában jártam.

Ott van a cetli a zsebemben, már felfelé megyek, kis városom domboldalán. Papír zörög a nadrágban, farzsebembe dugtam ijedtemben, mikor megjelentél a táskádnál hirtelen. Csak nyitva volt, hebegem, markomban a bűnös vallomás: „Gyönyörű vagy” olvasom fel suttogva, már a kisboltnál járok, a helyi agglegények támasztják a falát festékes, cementes hátukkal. Ők is tudják, hogy nem lehet csak úgy két szép kék szembe beleszeretni, hogy már következő

sarkon felejtse az ember. A legmeggrázóbb ADHD-s agy is onnantól egy gondolatra fókuszál, hogy hol lehet most a kedves szempár tulajdonosa.

Orvosnak tanulok. Elsőként a családban. A hivatás valójában egy betegséggel kapcsolatban kapott el. Azóta nem enged. Úgy igazán nem is tudsz mást csinálni, innentől kezdve ez a sorsa az embernek. Az által, hogy mindig magasabbra teszed a léceket sose békélsz meg az ételledel. Én is ezt teszem, mert ha egy pillanatra is megállok, úgy érzem rögtön le is maradtam az életről. Ott vagyok a kedves baráttal a kávézóban, egyszerre körmölök a kora reggeli előadáson. Eközben írom a novellákat, kutatom a rákot, jó testvérnek, gyereknek, partnernek kell lennem. Mindennek lenni, szanaszét húznak a kötelességek és a belső kényszerek. Amikor az égtájak minden irányába mennek a vektorok, valójában a dolgok közepén maradok mindig. Nincs előre haladás, csupán az állandó szorongás.

Múltkor az egyik reggel a NAV-osok csengettek be a lépcsőházba, én meg beengedtem őket. A számba éreztem az egész szívemet, mire kiderült csak a szomszédot keresik. Hiába igyekszik az ember mindent jól csinálni, két vajás kifli között lehet elfelejtett valamit kifizetni, vagy bejelenteni. Egyre szűkül be a szabadság és tudom, ha kell bárhogyan ellehetetlenedhet a jövőm.

A reggeli buszos incidensek nagyon változatosak. A folyton izgó-mozgó néni mindig attól tart, hogy nem fog lejutni, és a végállomáson tolong, hogy leszállhasson. Közben lábamon lépeget piciny körömcipelőjében. Nem tudom okolni, túlélésre törekszik, és ehhez nem szégyelli felhasználni a kíméletlenebb módszereket. Közben természetesen megnevezi a generációkat és nevesíti édesanyám is. Hangos srácok, lányok kacagnak a forgóban, érettségizni mennek vagy már onnan jönnek, nem tudom nekem ez már rég volt. Felszabadultak, és olyan szavakat használnak, amiket én se értek, pedig azért nincs olyan sok év közöttünk. Sokkal gyorsabban változik a generációknak az ízlése, már nem arról beszélünk, hogy valaki Z generációs, hanem melyik két évben születet, mert csak azoknak a kódnyelvét fogja megérteni és ott érzi majd otthon magát. A Tik-tok titka, hogy sokkal több minden történik velünk a digitális világban, mint amennyi időnk valóban lenne rá, így sokkal több tapasztalatot és élményt szerzünk egy két kattintással, és ha valaki ezt már később éli át már nem biztos, hogy szót értünk. Nehéz hát elvárni, hogy a szüleink korosztálya bármit is megértsen ebből az egészből.

Ahogy kanyarodunk be az egyik kis utcában óriás plakáton hirdetik a boldogságot és hogy minden rendben, miközben pár száz kilométerre emberek halnak meg mindennap, és semennyire sem bűnösebbek az életben, mint én vagy a többi utas a buszon. Elfog a gyomorgörcs ahogyan az általam szeretet emberekre gondolok, hogyan védhetném meg őket a dühös nagy medvének étvágyától. Hogyan kereshetek én kis emberként menedéket, a nagy nyugati sas fészkeiben, amióta a kakukktojásait folyamatosan lökdösi ki belőle. Hogyan lehet jövőt tervezni, ha a holnap is csupán pillanatnyi döntéseken múlik?

Tavaszdílik és a szív ilyenkor könnyebben nyílik meg a többi szívnek. Leolvad a szívcsúcsokról a jégsapkák. Rövid nadrágok kerülnek a lábikókra, kidomborodnak a tavasz frissen kelt virágai is. Ezt amúgy a nénik szintén rosszul viselik, válaszul ők biztosan kabátban mennek a harminc fokban is. A bácsik pedig legeltetik mosolyogva a fiatalabbakon a szemüket. Valahogy szabadabban, szellősebben érezzük magunkat ilyenkor. Közben ugyanúgy bármikor leeshet a hó, amit már teljesen megszoktuk, hiszen a május is ettől május. Az én gyerekeim már biztosan nem látnak fehér karácsonyt, csak latyakos húsvétot.

A klímák beszerelése is statisztikailag szignifikánsan összefüggésben van a bolygó klímájának változásával. Ez persze most pluszban szorongás, és sokan ennek az ügynek a megoldásában találnak lelki megvalósulást. S mint aki csak növényt eszik, szereti többször elmondani a beszélgetésünk kezdetén ezeket az aktuális történeteket. Egy ideje én is úgy szoktam kezdeni a beszélgetést, hogy amúgy eszem húst, és ha szeretnék szívesen mesélek a harántcsíkt izom hasznosulásáról a vékony bél felszívódó szakaszán. Mindazonáltal fontos, hogy mindenki úgy éljen ahogyan szeretne, és a klíma beszerelés is lehet közösségi program. Nagy ventilátorral fűjnek a földet, hogy hadd hűlhessen le csak egy picit. Patakokban izzad most is, Duna mossa el a parlamentet, Tisza mossa az alföldi búzát el a határig.

A megoldás itt van a mában, a Z generáció célja, hogy rendbe hozza azt, amit a többi okozott. Segítő szakmában pedig az emberek szenvedését enyhítő elfoglaltság helyre állítja ezt az egyensúlyt a lelkemben. Életutam években parányi, fejben már több emberöltőnyi gondolkodás terheli fáradt agyam. A tiktokon pedig a vicces kecskés videók sütik ki az agyamat délután a wc-n ülve. Ezt a történetet is az élet írja, így nincs lezárás. Lassan fogynak körülöttünk az idősek, én leszek idősebb, én kezdek öszülni, nekem kell kétszer elmondani mindent, és én fogok egy fiatalember lábán toporogni a piacra menet a buszon.

Budán buszozva, az úr nagyot kortyol a kései város behúzó szeléből. Gyönyörű, ahogyan megy, szalad át a kis Ikarusz a Petőfi hídon. Csendes város, kedves emlékek apró lámpásai a közvilágítás. Napközben tele élettel, éjjel együtt szuszogja át magát az egész város a következő napra. Néha felkapja a fejét ez a férfi most, hogyan telik az idő. Gyermekből felnőtt, izgatott megváltott álmok, vastapssal fogadják sok helyen.

Járja gyalog a várost, a nő lakását kerüli kilométereken belül. Nem adja ingyen az emlékeket. Ő meghalhat, agyát felboncolhatják, formalinban ázhat még évszázadokat. Akkor sem találják meg, hova rejtette az ő műzsájának ráncait. Pedig ott van mélyen, szürkeállományának szegletében. Színpadon felolvad a fényekben; flow mozgatja át. Egész teste remeg, most érzi újra a nő ölelését. Tágra nyílik a tudat, egybe olvad tudatos testével. Ez csak az emlék, nem volt igaz, az agya ugratja csak.

Már Pesten van, az operánál sok hangos külföldi turista szál fel. Buszvezető ordít, majd sziszeg, menjenek, vagy maradjanak, s hallgassanak örökre.

Régi házban, kopottas padláson, gerendákkal átszótt verandán nem jön gyorsan az álom. Achilles bokacsizmája is csak nyíltól véd meg, hidegtől didereg a hajléktalan az Oktogonon. Anekdotikus élete, a férfit a gondolatkörökben tartja. Hogy mi múlt és mi valóság, csak a kéz mozdul nehezebben kézfogásra, és várunk várunk nagy csodára. Dübörög a rendszer és a kettes metró a Kossuth téren, a város már belénk költözött, együtt lélegzik a felújítás alatt álló villamos vágánnyal. S bár utánad nem görbül fel már az sem, azaz istenadta. Mégis itt motoszkál a férfi gondolataiban hangosan, a nő hajának vasalt egyenes formája. Talán a fodrásza vicceli csak meg, közös missziójuk, hogy elbújtassák előle. Beleolvad az aluljáróba a szürkére festett haj, vagy csak negálja a fiatalságot. És mikor a férfi már megtalálná, tarka vörösre, vagy fehér szőkére festi, pingálja a haját.

Kezd eltűnni belőle a maradék élet. Korlapokkal szmotrál végig a folyosón fehér köpenyében. Megáll minden ablaknál, kinéz a kórház kertjébe. Hova tűnik el a sok élet, történések, ami után csak szenvedés vár. Hol van most az a régi tűz, a szeretet és béke? Hogyan menti meg minduntalan emberek sokaságának életét, csak a sajátját nem tudja, pedig nincs semmi baj, nincs semmi baj. Hova tűnik most el az az apró cinege a fáról? Kit keres, rémült kis csőrös arcán ott a félelem. Vagy éppen nyugodt, csak nagyon figyel, figyel a környezetét. Én egyszerre vagyok rémült és figyelek. Figyelem a földből előbújó férgeket, megtisztítom csőrömmel a talajt a kártevőtől. Leszakadt gallyakból építék új otthont a fázó csemetéknek.

Fészkébe rak most rendet a kismadár. Az én fészkem az én vétkem, susogja zsoldárokból a falusi pap. Elhagyott engem már a nagy robbanás teremtő ereje.

Visszarepül az érzés a vonatra, a régi érzelmek felfokozott vágyak az eltakart kis kocsi fülkében. Madarat tolláról, embert az aláírásáról. Írom alá zárójelentést. Nézem a testet, már igazán békés. Intek, hogy vihetik, egy apró könnyecseppet morzsolok a szemem szögletében.

Szegeden járva a főtéren ücsörögve hallgattam a rekviemet. S mióta kezdem megszokni, hogy nehezen moccan a kéz kézfogásra, s téged is jó lenne átölelni még. Tova sétálva ment a fülemben tovább a zene hangja. Ahogy élek tovább egyre kevesebbet értek meg, még abból is, amit régen már egészen értettem. Pedig a papír nem évül el az írás megmarad.

Gyermekemet hordja ki most az ősz, legalább egy sejtemet beleadhatom valami újba, ami szép és igazán jó. Gyógyszerért motoszkálok halkán hajnalban, nehogy felébredjenek azok, akik még viszonylag eltudnak viselni az életükben.

Egyre több mindenért kell felelőséget vállalni, kevesebb lett a kifogásnak a helye. Bevállalja? Kérdezi. Én meg mondom, hogy nagyon nincs más választásom, vagyis ennek a történetben szereplő férfinak. Valójában szeretem, ha kicsit nemtelenül íródik meg egy történet, hisz valójában teljesen mindegy milyen nemű valaki. Ugyanúgy emberek vagyunk, és mindezek a dolgok mindenkire igazak. De ha férfi vagyok jó lenne egy napra nőnek lenni, ha pedig nő egy napra férfi. Testestül átélni egymás életét, béke lenne hirtelen mindenhol. A világ vezető emberei egymás vállára zokogva mondják el belső félelmeiket. Eltávolodott házastársak ismét egymás árnyékába olvadnak. A kommunikáció egy olyan mély formájára van szükség, ahol ilyen mélyen értem meg a másikat. Ne legyenek félre értett kérdések és válaszok, amiket a sírunkig cipelünk. S máris kevésbé nehezen fogadjuk el saját elmúlásunk, úgy értékelődne fel még időben, az elvesztegetett évek örvénye.

2065

Ült, egymagában, az emelvényhez támasztott hátába bele vágott az éles márvány fedél. Feneke alatt elszórt pici kavicsok nyomták alulról, hogy ezzel is éreztessék vele, hogy él, és fáj. Fáj, mert nincs már, és nem tudja hova tűnt. Akit szeretett annak lelke elszállt, teste elhamvadt, és egy kis edényben fekszik most a felírat alatt. Az ő neve is ott áll, szépen kifaragva. Alatta születési dátuma: 2004. Mellette egy vonal, ami mellé majd oda kerül, hogy melyik évben hagyja ott a testét a világnak. Hogy azok eléggessék, csontjait összeúzzák, megsírassák, majd egy hétre rá, márcsak november elsején jusson többet csak eszükbe. Kimennek hozzá, kanócot

gyújtanak érte, ami pár óra alatt elgyengül, és leég. Ez jár utána már csak neki, egy évben, egy pár forintos gyertya és a lángja. Nézni fogja ezt ő akkor üveges szemmel, elporlott csontokkal, ahogy a kanóc tövig ég, és elalszik. Tábláját az idő gyémánt foga fogja koptatni, egy két gazt kitép néha mellőle a gondnok, és ott hagyja, majd lesz vele valami. Egy madár lesz a társa, aki az elszáradt koszorúból tépkedi ki pici csőrrel, a fészkéhez felhasználható gallyakat.

Ennek ellenére most még ott ül, de úgy érzi felkell állnia, tehetetlenül nem tud tovább ott maradni. Feláll és elkezd sétálni a sír körül, közben fejében pattognak az emlékek oda-vissza.

Hogyan mesélhetne az ő párjáról a madárnak. Fészek rakó legjobb barátja, igazgatja most is új kis otthonát a temető egyik fájának tetején. Mindenki elmúlt, aki fontos volt számára, a család sem látogatja már. Az otthonban sincs úgy igazán senki, akivel szót érteni. Benne van a levegőben picit, hogy ez itt már a végállomás és ezt mindenki tudja. Csak nem beszélnek róla, ha a fiát látja akkor is inkább másról, hogy ennek még úgy sincs itt az ideje. Az unokák már rég másik országban tanulnak valami kimondhatatlan nevű szakon és egyetemen. Olyan nyelveken beszélnek, amit ő már úgyszem ért meg. Délutánonként felrak egy Platon Karataev lemezt a régi lemez lejátszójára és arra szunyókál, úgy mintha az lenne az utolsó.

Fiamnak

Azt mondták, megszakadt a szíve. Elszakadt a kötelék közte és az élet között. Közte és annak, ami megtestesíti életének értelmét. Hogyan mondhatná el, hogy ő már nincs? Az alkohol bizony megérti, finom etanol, alkánokhoz tartozó szerves vegyület. A szomszédok nem értik, a barátok sem. A család már csak ritkán jár, ő van már csak és a kedves kutyája. Megy le a nap, egyedül nézi a tv-t, mi történik abban a világban, amelyhez már ő nem igazán akar tartozni.

Hogyan fogynak el a kimondatlan szavak. Azok a rohadt érzések az eresz alatt dideregnek, a hontalan fecskékkel együtt.

Most itt cipelem az életét. Hozzám szól, kő alól, jót akar, és óva int sok mindentől. Boldog voltál-e akkor amikor igazán megvolt rá lehetőséged? Kérdezzem az öregúrtól, sírjánál üldögélünk most ketten. Persze, mondja és közben morfondírozunk, hogyan is csúszott szét a történet. Egy golyótól vagyunk a haláltól. Az a sok szép és ártatlan ember, ki a mezőn leli halálát hazájáért most is. Az én szívemért már nem kell golyót sajnálni. Csak összedőlök találat után egy szép tölgyfa tövében, nagyon hideg lesz, ide érzem, milyen hűvösen, hidegen enged el magától az élet. Zsebembe lesz minden elvesztett dolgom képei, átáznak vérrel a szerelmes évek.

Mesél ő is, hogyan meneteltek akkor, hogyan nem adta fel az életet két suhogó bomba között. Elhalkult a becsapódás után, a másik mégis biztosra véelve követte őt, mint szerelmes emberek a táncban egymás testét.

Mi legyen akkor, mikor ég a világ körülöttem, bácsi válaszolj. Kérdelem kétségbe esve az éppen távozni készülő úrtól.

Nem mond semmit, de mosolyog. Én a kőtáblára rogyok, zokogom. Ritka sírások, sírt ásnak sírások a lelkembe, eltemetik már a fájdalmat. Majd gejzirként röppen fel minden meginduló érzelmi hullámra. Az élettel megbékélt csendes test marad csak vissza, már nem mozog. Tudom, hogy itt van és beszélünk.

Már kifelé jövök a temetőből. Megy le a nap, buszra szálllok, fejembe zeng a decibel: Nick Cave, in to my arms Ohh lord...

Átölel most a hazafelé siető tömeg.